

فراخوان ارسال مقالات با محوریت: حفظ و احیای حقوق عامه

محورهای پیشنهادی در حوزه حقوق عامه
برای مجله حقوقی دادگستری

الف. مبادی تحلیلی، الزامات ساختاری و سازوکارهای حقوقی احیای حقوق عامه

- تحلیل پارادیمی کارکرد حقوق عامه در قالب دو گفتمان مطرح آزادی- عدالت و شریعت- قانون در نظام حقوق اساسی مشروطه و جمهوری اسلامی ایران.
- ماهیت هنجاری حقوق مذکور در حقوق عامه (امتیاز، انتفاع، سلطه، استحقاق یا الزام)
- گونه‌شناسی حق‌های عامه در پرتو رویه قضایی جمهوری اسلامی ایران.
- نسبت‌سنجی مفهوم حقوق عامه با حقوق عمومی و حق‌های فردی و جمعی مندرج در فصل سوم قانون اساسی در خصوص حقوق ملت.
- نسبت‌سنجی حقوق عامه با حقوق بشر و حقوق شهروندی.
- چارچوب و قلمرو صلاحیت پیش‌گیرانه دادستان‌ها در احیای حقوق عامه.
- اصول و ضوابط حاکم بر اعمال صلاحیت دادستان‌ها در حفظ و احیای حقوق عامه.
- امکان‌سنجی استناد قضات به قانون اساسی در راستای احیای حقوق عامه.
- ظرفیت‌های قانونی موجود برای مداخله سازمان‌های مردم‌نهاد در احیای حقوق عامه و راهکارهای حقوقی ارتقای آن در نظام حقوقی ایران.
- الزامات حقوقی حاکم بر تفاسیر دادستان‌ها از حق‌های عامه و اساسی شهروندان.
- نظام نهادی مطلوب در حفظ و احیای حقوق عامه از حیث ارتباط دادستانی، سازمان بازرسی کل کشور و دیوان عدالت اداری.
- سیستم نظارتی مطلوب برای رصد و تضمین حقوق عامه.
- بایسته‌های شکلی و ماهوی قانون جامع احیای حقوق عامه در راستای رفع خلأهای قانونی و چالش‌های قضایی حقوق عامه.
- قلمروی صلاحیت‌های ایجابی دادستان در صدور دستور.
- کارکرد نهادهای غیرقضایی مرتبط با حقوق عامه (کمیسیون اصل ۹۰، دیوان محاسبات و سازمان تعزیرات حکومتی) در صیانت از این حقوق.
- فناوری‌های حقوقی نوین و کاربرد آن در تضمین حقوق عامه.
- صلاحیت‌های دادستانی در پیگیری و نظارت بر حفظ حقوق عامه در عرصه بین‌الملل.

ب. آسیب‌شناسی نظام قضایی جمهوری اسلامی در احیا و تضمین حقوق عامه

- راهکارهای حقوقی قابل اتخاذ توسط مقام قضایی برای رفع تعارض و تراحم موارد حقوق عامه
- آسیب‌شناسی ساختار، صلاحیت و بودجه معاونت حقوق عامه دادستانی کل کشور در انجام وظایف محوله.
- واکاوی صلاحیت‌های دادستان در خصوص احیای حقوق عامه از نقطه‌نظر اصول مربوط به استقلال قوا.
- آسیب‌شناسی نظام جذب نیروی انسانی فعال در معاونت حقوق عامه دادستانی کشور از حیث تخصص مورد نیاز.
- بررسی رویه قضایی ایران از حیث ضمانت اجرای دستورات دادستانی در احیای حقوق عامه.
- آسیب‌شناسی پذیرش صلاحیت تکلیفی مقامات اجرایی در اجرای دستورات دادستان‌ها در خصوص احیای حقوق عامه.
- تحلیل و ارزیابی «دستورالعمل نظارت و پیگیری حقوق عامه» ابلاغی ۱۳۹۷ و ضوابط مرتبط با حقوق عامه در «سند تحول قضایی»، «سند امنیت قضایی» و «دستورالعمل مقابله با ترک وظایف قانونی مدیران و کارمندان و پیش‌گیری از آن» ابلاغی ۱۳۹۹ رئیس قوه قضاییه.
- اولویت‌بندی مصادیق و موارد حقوق عامه در قالب الگویی واحد براساس اسناد بالادستی
- امکان دادخواهی از اقدامات و تصمیمات حقوق عامه‌ای دادستان و کیفیت نظارت قضایی بر آن.
- استانداردها و سازوکارهای حقوقی لازم برای عمومی دانستن یک مطالبه و تکلیف دادستانی به پیگیری آن.

پ. مطالعات تطبیقی در حوزه حقوق عامه

- مصادیق خیر و منفعت عمومی مورد حمایت قضایی توسط دادستان‌ها در نظام‌های قضایی جهان.
- ماهیت و مصادیق حقوق قابل استناد در دعوی منفعت عمومی در نظام‌های کامن‌لا و سیویل‌لا.
- سازوکارهای قضایی تضمین منفعت عمومی در کشورهای جهان.
- صلاحیت‌های تکلیفی و تخییری دادستان‌ها در نظارت، تعقیب و پیگیری حق‌های جمعی.
- بررسی تطبیقی اصول حاکم بر صلاحیت‌های غیرکیفری دادستان‌ها.
- بررسی تطبیقی ساختار سازمانی دادستانی در سایر کشورها از حیث داشتن ساختار مجزا برای پیگیری منفعت عمومی.
- صلاحیت‌های دادگاه‌های عمومی در رسیدگی به دعوی مربوط به حقوق و آزادی‌های اساسی (به ویژه در نظام‌های حقوقی رومی-ژرمنی).
- صلاحیت‌های دادستان‌ها در پرونده‌های مربوط به اموال عمومی، محیط زیست و حقوق مصرف‌کننده در کشورهای جهان.
- جایگاه، صلاحیت‌ها و قلمرو اختیارات نهادهای مردم‌نهاد در پیگیری حقوق عمومی در نظام‌های حقوقی جهان.
- بررسی تطبیقی همیاران غیردولتی دادستان در حمایت قضایی از منفعت عمومی.
- حقوق نهادهای عمومی و افراد عادی طرف مقابل دادستان در فرآیند پیگیری و رسیدگی قضایی.
- بررسی نظام‌های حقوقی از جهت امکان و قلمروی صلاحیت دادستان‌ها در حفظ منفعت عمومی خارج از حوزه کیفری.

از علاقه‌مندان دعوت می‌گردد که مقالات ارسالی خود را بر اساس شیوه‌نامه نگارش مجله حقوقی دادگستری (www.zjz.ir) تنظیم و به آدرس (publicrights@jri.ac.ir) ارسال نمایند. مقالات ممتاز در یک شماره از مجله حقوقی دادگستری (علمی - پژوهشی) و مقالات برگزیده در اولین شماره مجله علمی میزان حقوق عامه (با رویکرد علمی - پژوهشی) متعلق به پژوهشگر حقوق عمومی و بین‌الملل پژوهشگاه قوه قضاییه به چاپ خواهد رسید.